

647

Wet van 7 november 1985 tot wijziging van de tuchtrechtelijke en strafbepalingen in de Wet gewetensbezwaren militaire dienst

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de tuchtrechtelijke bepalingen en strafbepalingen in de Wet gewetensbezwaren militaire dienst wijziging behoeven ten einde deze in overeenstemming te brengen met de huidige inzichten omtrent de functie van een op erkende gewetensbezwaarden toepasselijk straf- en tuchtrecht;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Wet gewetensbezwaren militaire dienst (Stb. 1980, 6) wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, in de omschrijving van «tewerkgestelde», wordt voor het woord «bestemming» ingevoegd: eerste.
2. In het tweede lid wordt in plaats van «beklagstermijn» gelezen: beroepstermijn.

B. Artikel 14 wordt als volgt gelezen:

Artikel 14

De tewerkgestelde is verplicht de opdrachten en voorschriften naar behoren na te leven, die hem worden gegeven of voor hem zijn vastgesteld door of vanwege Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid of degene aan wie bij de instelling of dienst van tewerkstelling de bevoegdheid tot het geven van opdrachten of het vaststellen van voorschriften krachtens bijzondere aanwijzing of ten aanzien van aldaar werkzame werknemers uit hoofde van zijn functie toekomt. De tewerkgestelde is voorts in het algemeen verplicht zich tijdens de vervangende dienst naar behoren te gedragen.

C. Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het cijfer 1 voor het eerste lid en het tweede lid vervallen.
2. In onderdeel a vervallen de woorden «door het ondergaan van straf, of».

3. Onderdeel b vervalt onder gelijktijdige wijziging van de aanduidingen c en d van de daaropvolgende onderdelen in b, respectievelijk c.

D. Hoofdstuk V wordt als volgt gelezen:

HOOFDSTUK V. TUCHTRECHTELIJKE BEPALINGEN

Artikel 30

De tewerkgestelde die zich gedraagt in strijd met artikel 14 kan deswege disciplinair worden gestraft door een daartoe door Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen persoon.

Artikel 31

1. De disciplinaire straffen zijn:
 - a. berisping;
 - b. geldboete, van ten minste twee gulden en vijftig cents en ten hoogste het bedrag van het zakgeld over een halve maand;
 - c. verlenging van de duur van de gewone vervangende dienst met ten hoogste veertien dagen.
2. Bij het opleggen van een straf kan worden bepaald dat deze geheel of ten dele niet ten uitvoer zal worden gelegd, indien de tewerkgestelde zich gedurende een vastgestelde termijn niet schuldig maakt aan soortgelijk plichtsverzuim, als waarvoor de bestraffing plaatsvindt, noch aan enig ander ernstig plichtsverzuim.
3. Een opgelegde geldboete kan worden geïnd door inhouding van het bedrag op het aan de tewerkgestelde toekomende zakgeld. Een geldboete kan niet worden geïnd, indien en voor zover daardoor de som van de in één kalendermaand te innen geldboeten, ingevolge deze wet aan de tewerkgestelde opgelegd, het bedrag gelijk aan één derde gedeelte van het zakgeld over één maand te boven zou gaan.
4. Bij beëindiging van de gewone vervangende dienst worden geldboeten, voor zover zij nog niet zijn geïnd, op het nog aan de tewerkgestelde toekomende zakgeld ingehouden.
5. Geen straf van verlenging kan worden opgelegd indien en voor zover als gevolg daarvan de krachtens artikel 12 vastgestelde duur van de gewone vervangende dienst van de tewerkgestelde met meer dan dertig dagen zou worden verlengd.

Artikel 32

1. Geen straf wordt opgelegd of het voorwaardelijke karakter van een opgelegde straf herroepen dan nadat de tewerkgestelde in de gelegenheid is gesteld zich schriftelijk binnen zes maal vierentwintig uur te verantwoorden. Bij de uitnodiging zich te verantwoorden worden afschriften van de op de zaak betrekking hebbende stukken meegezonden, tenzij het belang van geheimhouding van gegevens of het belang van derden zich daartegen verzet.
2. De tewerkgestelde die zich overeenkomstig het eerste lid heeft verantwoord wordt op zijn verzoek in de gelegenheid gesteld ten overstaan van de strafoplegger dan wel een door deze aangewezen andere persoon een nadere mondelinge toelichting op zijn verantwoording te geven.
3. De strafoplegging of herroeping geschiedt schriftelijk en is met redenen omkleed.
4. De gestrafte ontvangt van de strafoplegging of herroeping onverwijld bericht door toezending of uitreiking van het daartoe strekkende besluit. Daarbij wordt hem medegedeeld binnen welke termijn en bij welke instantie hij beroep kan instellen.

Artikel 33

1. De gestrafte kan binnen vijf dagen na de ontvangst van het in artikel 32, vierde lid, bedoelde bericht beroep instellen bij de arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage. De straf, behalve die van berisping, wordt niet ten uitvoer gelegd zolang zij niet onherroepelijk is geworden, tenzij bij de strafoplegging onmiddellijke tenuitvoerlegging is bevolen.

2. De behandeling van het beroep geschiedt door een meervoudige kamer van de rechtbank, welke zitting houdt en beslist met drie leden, van wie twee, onder wie de voorzitter, lid of plaatsvervangend lid zijn van de arrondissementsrechtbank en één niet tot de rechterlijke macht behoort. Laatstgenoemde en zoveel plaatsvervaarders voor deze als Wij dienstig oordelen worden door Ons benoemd op voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor de tijd van vier jaren.

3. Het niet tot de rechterlijke macht behorende lid van de in het vorige lid bedoelde kamer en diens plaatsvervaarders ontvangen een vergoeding op de krachtens artikel 2, vijfde lid, van de Wet op de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren bepaalde voet. Op hen zijn de artikelen 10, 11, 12, eerste lid, 13, leden 1-4, 13a, 13b, eerste lid, 14 en 14a-e van de Wet op de rechterlijke organisatie van overeenkomstige toepassing.

4. Op de zittende leden van de in het tweede lid bedoelde kamer zijn de artikelen 512-523 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.

Artikel 34

1. Het beroep wordt ingesteld door indiening van een beroepschrift bij de griffie van de in artikel 33, eerste lid, genoemde rechtbank.

2. De rechtbank kan bij gemotiveerde beslissing verklaren, dat een na de beroepstermijn ingediend beroepschrift geacht wordt tijdig te zijn ingekomen indien de gestrafte redelijkerwijs niet geacht kan worden in verzuim te zijn geweest.

Artikel 35

1. Het beroep wordt zo spoedig mogelijk behandeld. De voorzitter van de in artikel 33, tweede lid, bedoelde kamer bepaalt de dag van behandeling.

2. De gestrafte wordt ten minste zes dagen voor de behandeling van het beroep door de griffier opgeroepen. Daarbij wordt de gestrafte opmerkzaam gemaakt op de bevoegdheid zich door een raadsman te doen bijstaan, alsmede op het recht op kennisneming van de processtukken. Indien de gestrafte niet verschijnt en de rechtbank zijn aanwezigheid noodzakelijk acht, kan zij de behandeling van het beroep voor bepaalde tijd uitstellen en de oproeping van de gestrafte gelasten. Verschijnt deze ten dienende dage wederom niet, dan kan de rechtbank het beroep vervallen verklaren.

Artikel 36

1. De behandeling van het beroep geschiedt ter openbare terechtzitting. De voorzitter heeft de leiding van de behandeling. Hij kan op verzoek van de gestrafte of om redenen aan de openbare orde ontleend gelasten dat de behandeling achter gesloten deuren plaatsvindt.

2. De gestrafte kan zich door een raadsman doen bijstaan.

De rechtbank kan weigeren personen, die geen advocaat zijn, als raadsman toe te laten.

3. De rechtbank is bevoegd getuigen en deskundigen schriftelijk te bevragen of op te roepen. Vergoeding van door getuigen en deskundigen gemaakte kosten geschiedt overeenkomstig het bepaalde krachtens de Wet tarieven in strafzaken.

Artikel 37

1. De rechtbank beslist uiterlijk op de veertiende dag na afloop van de behandeling van het beroep in een schriftelijke, met redenen omklede, uitspraak.

2. De voorlezing van de uitspraak in beroep geschiedt in het openbaar en de uitspraak wordt de gestrafte uitgereikt of toegezonden. Een afschrift van de uitspraak wordt toegezonden aan degene die de straf in eerste aanleg heeft opgelegd en aan Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

3. De rechtbank bevestigt in beroep de beslissing in eerste aanleg tot oplegging of uitvoerbaarverklaring van straf of vernietigt deze geheel of gedeeltelijk en doet de zaak zelf af.

4. Indien bij de beslissing in beroep een reeds geheel of gedeeltelijk ten uitvoer gelegde straf van verlenging van de duur van de gewone vervangende dienst wordt tenietgedaan of verminderd, bepaalt de rechtbank, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regelen, op welke wijze het door de gestrafte geleden nadeel zal worden hersteld.

5. Tegen de beslissing van de rechtbank staat geen verdere voorziening open.

Artikel 38

1. Het recht van strafvordering vervalt door de toepassing van disciplinaire straf.

2. Boven de door de strafrechter uitgesproken straf zal geen disciplinaire straf worden opgelegd.

E. Aan het slot van het eerste lid van artikel 52 wordt toegevoegd: of geldboete van de vierde categorie.

Aan het slot van het tweede lid van artikel 52 wordt toegevoegd: of geldboete van de derde categorie.

F. Artikel 53, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a wordt gelezen:

a. met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie, indien die afwezigheid langer dan vier dagen duurt;

2. Onderdeel b wordt gelezen:

b. met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie, indien die afwezigheid langer dan dertig dagen duurt dan wel de schuldige zich heeft verwijderd met het oogmerk zich voorgoed aan zijn dienstverplichtingen te onttrekken.

G. Artikel 54 wordt als volgt gelezen:

Artikel 54

De tewerkgestelde die zijn dienstverplichtingen stelselmatig niet nakomt wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar en negen maanden of geldboete van de vierde categorie.

H. Artikel 55 wordt als volgt gelezen:

Artikel 55

1. De duur van een vrijheidsberoving ondergaan wegens overtreding van een der artikelen 52, 53, eerste lid, en 54 komt in mindering op de duur van de gewone vervangende dienst.

2. In gevallen waarin na toepassing van het eerste lid de tewerkgestelde nog verplicht is tot het vervullen van gewone vervangende dienst gedurende één maand of minder, kan Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hem van deze verplichting ontslaan.

I. Na artikel 55 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 55a

Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kan degene, die op grond van artikel 52, eerste lid, of wegens een misdrijf begaan tijdens de vervangende dienst onherroepelijk is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf, ontslaan van de voor hem uit deze wet voortvloeiende verplichtingen.

J. In de artikelen 11, 12 derde lid, 13, eerste, tweede en derde lid, 15, derde en vijfde lid, 16, derde lid, 20, eerste lid, 21, eerste lid, 23, eerste lid, 26, tweede lid, 27, tweede en derde lid, en 56, derde lid, wordt in plaats van «Onze Minister van Sociale Zaken» gelezen: Onze Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

ARTIKEL II

1. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

2. Ten aanzien van de afdoening van tuchtrechtelijke vergrijpen die zijn begaan en voltooid vóór het tijdstip van het in werking treden van deze wet blijven de bepalingen van de Wet gewetensbezwaren militaire dienst, zoals die tot dat tijdstip luiden, van toepassing.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 7 november 1985

Beatrix

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. de Koning

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Uitgegeven de *negentiende* december 1985

De Minister van Justitie a.i.,
Rietkerk

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Kamerstukken II 1982/83; 1983/84; 1984/85,
18 009

Hand. II 1984/85, blz. 3332-3345; 3511; 4276
Kamerstukken I 1984/85, 18 009 (135, 135a,
135b, 135c)

Hand. I 1985/86, blz. 49-52